

giften nogenlunde stemmer med, hvad der kan paaregnes. Der er taget alt muligt Hensyn til, hvad der kan paaregnes. Indtægterne derimod ere beregnede efter Gennemsnittet for adskillige foregaaende Aar, hvorved man altsaa kommer lavere end i Virkeligheden, Virkeligheden bliver i Reglen ud over det budgetterede Beløb. Dernæst er der, som ogsaa den højtærede Finansminister har gjort opmærksom paa, god Udsigt til stigende Indtægter, baade af Statsbanedriften, af de indirekte Afgifter og ogsaa af de direkte Skatter. Thi de direkte Skatter have ogsaa her den store Fordel, at i samme Grad som Indtægterne og Ejendomsværdierne stige, ville ogsaa Skatterne stige. Da jeg blev Rigsdagsmand og første Gang fik Sæde her i denne Sal, regnede vi med en Nationalindtægt af 500 Mill. Kr. Nu staa vi saaledes, at det Resultat, som er kommet ud af Skattelovene for det første Aar, altsaa Indtægtsberegningen for det forløbne Aar, lyder paa et Beløb, der er nær ved 1,000 Mill. Kr. Nationalindtægten er altsaa forøget til det dobbelte i Løbet af nogle og tyve Aar. Det er et godt Resultat. Regne vi, jeg vil ikke sige med en lignende Stigning for Fremtiden, men — hvad vi ganske sikkert tør — med en stigende Velstand, stigende Ejendomsværdi og stigende Indtægt, saa ville ogsaa Skatterne Aar efter Aar stige, saa at de altsaa ville komme til at staa i samme Forhold til Skattegrundlaget som i dette Øjeblik.

Jeg skal, som sagt, ikke udtale mig udførligt om den finansielle Stilling — den har jo den højtærede Finansminister gjort god Rede for tidligere. Jeg skal kun sige, at jeg har rigtig godt Haab om, at naar der fortsættes paa samme Vis, skulle vi nok naa til at faa vore Finanser i god Orden. Men paa den anden Side skal jeg erkende, at der er god Grund til at være forsigtig, der er Grund til at handle varsomt med Finanserne i det hele, fordi Udgifterne ville stige. Det er øjensynligt — det vise de aarlige Finanslove — at Udgifterne stige Aar efter Aar, ogsaa fordi Kravene ville stige. Der vedtages Aar efter Aar Love, som kræve ny Udgifter, og der vil stadig fremkomme ny Krav, som man ikke kan sætte til Side. Som Følge deraf ville Udgifterne stige, og der kan altsaa være Grund nok til at være forsigtig med Finanshusholdningen. — Der er et Punkt, som jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa i denne Forbindelse. Vi have, som der er blevet gjort Rede for,

opnaaet et gunstigt Resultat [af vor Statsbanedrift, et ganske anderledes gunstigt Resultat end tidligere; i det sidste Par Aar er der gjort meget store Fremskridt i denne Henseende, og det er min Tro, at vi paa det Grundlag, som er Lov i dette Øjeblik, kunne naa videre frem til et bedre Resultat af vor Statsbanedrift end nu. Men dette gode Resultat, som vi dels have naaet og dels ere paa Vej til at naa, kan ødelægges ved Anbringelse af død Kapital. I denne Forbindelse vil jeg blot nævne to Ting. Vi have jo vedtaget en Lov om Københavns Personbanegaard, som jeg selv har været med til at stemme for. Dette har belastet Anlægskapitalen med 22 Mill. Kr., som jeg kalder død Kapital, fordi den ikke giver en rød Øre i Indtægt, men derimod forøger Driftsudgifterne ikke saa ganske lidt og dernæst ogsaa vil formindske Udsigterne for Overskud af Statsbanedriften derved, at denne Kapital skulde forrentes. Der bliver altsaa mindre Udsigt til et gunstigt Resultat af vor Statsbanedrift. — Dernæst foreligger der, som ogsaa den højtærede Finansminister gjorde opmærksom paa, forskellige Forslag til Overvejelse i den Kommission, som nu er nedsat angaaende Baneanlæg i de næste 10 Aar. Jeg har den Ære at være Medlem af denne Kommission, og jeg ved, at der foreligger i denne Kommission adskilligt, der, hvis det skal blive til Lov, ogsaa vil være død Kapital i samme Forstaaelse, som jeg her taler om. Jeg vil advare imod, at man i den nærmeste Fremtid anbringer alt for meget i denne Retning, saaledes at det maa betegnes som død Kapital, der ikke vil give Indtægt, men derimod forøge Udgifterne og altsaa formindske Driftsoverskuddet meget betydeligt. Det er en Opgave, som Kommissionen i dette Øjeblik særlig har at tage Sigte paa, og som ogsaa Lovgivningsmagten særlig vil have at tage Sigte paa, naar Kommissionen er færdig med sit Arbejde. Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa at tale om Enkeltheder, jeg har blot villet sige, at det gunstige Resultat af vor Statsbanedrift, vi staa her med i dette Øjeblik, kan ødelægges, dels ved Loven om Københavns Personbanegaard og dels ved store Millionforetagender, som ikke give nogen Indtægt. I samme Grad som man gaar til noget saadant, formindsker man jo Statsbanedriftens Overskud.

Jeg kunde have Lyst til at gøre endnu en Bemærkning med Hensyn til det finansielle, og det er en Bemærkning, som mange maaske ikke ville være enige med